

2.4 Yabancı Türler ve Yerli Biyolojik çeşitlilik

Paydaş Danışmanlığı Nisan 2024

**Setting The
Standard for
Seafood**

Sorun ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Konseyi (ASC)'nin yaklaşımı

Sorun

- Su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetleri yoluyla kendi yaşam ortamlarından alınıp yeni (yerli olmayan) bir yaşam ortamına sokulan hayvanlar **yabancı tür** olarak kabul edilir. Asya'da yetiştirilen Nil tatlı su çipurası ve Şili'de yetiştirilen Atlantik Somonu bu türün örnekleri arasındadır
- Norveç'te yetiştirilen Atlantik Somonu gibi, kendi doğal ortamlarındaki cinsler veya türler de bunlara dahildir

Yaklaşımımız

- ASC Çiftlik Standardı, yabancı bir türün değerlendirilen zarar düzeyinin ne kadar büyük olduğunu belirlemek için bağımsız, bilimsel bir sınıflandırma yönteminden yararlanır
- Zararlılık düzeyi ne kadar yüksekse Standart gereksinimleri ve sertifikasyon yanıtları da o kadar katıdır

Detaylı: Yabancı Türler

Tüm çiftliklerini yapması gerekenler

- Genetik yapısı değiştirilmiş türlerin yetiştirilmemesi
- Asgari olarak, türlere, onların yaşam evrelerine ve çiftliğin faaliyet gösterdiği çevre koşullarına uygun muhafaza yapılarını içeren ihtiyati kaçış önleme tedbirlerinin uygulanması
- Kültür ünitelerinin dışında kaçak olup olmadığının düzenli olarak kontrol edilmesi; bulunması halinde, yakalanan balıkların uzaklaştırılması; balıkların taşınması ve hareketi esnasında gerçekleşebilecek kaçış riskini azaltmak için tedbirler alınması
- EICAT sınıflandırması kullanılarak, türleri ve çiftliğin faaliyet gösterdiği bölge için riskin değerlendirilmesi ve risk seviyesine bağlı olarak ek gereksinimlerin uygulanması - **daha fazla ayrıntı sonraki slaytta**
- Toplam Kaçış Sayısının, ASC veri gönderme prosedürlerine uygun olarak yılda bir kez ASC'ye bildirilmesi
- ASC Çiftlik Standardında belirtilen metrik kaçış limitlerinin aşılması üzerine, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (CAB) ve ASC'nin durum tespitinden sonraki 7 takvim günü içinde bilgilendirilmesi

Detaylı: Yabancı Türler

En az zararlı: En az katı gereksinimler

En zararlı: En katı gereksinimler

EICAT Kategorisi – Veri Eksik (DD), Minimal Endişe (MC), Küçük (MN)

- Genel kaçış kontrolünün ve çiftlik düzeyinde gözlemlenen kaçış risklerine ilişkin farkındalığın artırılması, böylece yerli biyolojik çeşitliliğin küçük ölçekli zarar görme olasılığının azaltılması
- Toplam Kaçış limiti aşılmaz

EICAT Kategorisi – Orta (MO)

- Doğru sayımın yanı sıra gözlemlenen kaçış risklerine yanıt veren kaçış önleme tedbirleri alınmasını gerekli kılar
- Toplam Kaçış limitini aşmanın sonuçları, büyük ölçekli uyumsuzluk veya tekrarlanması halinde sertifikanın geri alınmasıdır

EICAT Kategorisi – Büyük (MR), Ağır (MV)

- Doğru sayımın yanı sıra gözlemlenen kaçış risklerine yanıt veren kaçış önleme tedbirleri alınmasını gerekli kılar
- Toplam Kaçış limitini aşmanın sonuçları, sertifikanın geri alınmasıdır
- ASC Çiftlik Standardının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı yıl içinde, kaçışı önleyici sistemler ve/veya kısır/triploid hayvan kültürü yönünde ilerleme kaydedilmelidir

Mevcut türlerin standartlarındaki gelişmeler

ASC Çiftlik Standardı, yabancı türleri ve yerli biyolojik çeşitliliği daha özenli bir şekilde ele alır

Mevcut türlerin standartları

- Bir yabancı türün zararlılık düzeyi değerlendirilmez
- Metrik limitler yoktur veya tutarsızdır
- Farklı zarar düzeylerine rağmen şartlar arasında ayırım bulunmaz
- Güvence yanıtları bir üst düzeye taşınmaz

Yeni ASC Çiftlik Standardı

- Bir türün gördüğü zarara ilişkin bağımsız EICAT değerlendirmesi
- Tüm balık türleri için kaçış limitleri: Somon için 300 adet, diğerleri için %6
- Etki riskine dayanarak uygunsuzluk için gereksinimlerin ve sonuçların bir üst düzeye taşınması

Avantajlar

ASC neden bu yaklaşıımı benimsiyor?

Çevre ve hayvanlar üzerindeki etkileri sınırlandırarak sorumlu yetiştiriciliği teşvik eder

Yetiştiricilik uygulamalarını yönlendirmek üzere bilimsel bir temel sunar

Daha güvenilir metodolojiler içerir

Yerli biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkisi kanıtlanmış olan türlere odaklanır

Katılmak ister misiniz?

E-posta: consultation@asc-aqua.org

Materyaller İngilizce, İspanyolca, Vietnamca, Fransızca, Almanca, Türkçe, Japonca ve Korece dillerinde mevcuttur

Detaylı konu slaytları:

[2.4 Yabancı Türler](#)

[2.6 Su Kalitesi](#)

[2.10 Enerji Kullanımı ve Sera Gazı Emisyonları](#)

[2.14 Ön Yetiştirme](#)

[3.9 Çalışma Saatleri](#)

[4.3-4.4 Balık ve Karides Sağlığı ve Refahı - Kesim](#)

ASC Çiftlik Standardı Slaytları ([bağlantı](#))

Tam ASC Çiftlik Standardı Taslağı ([bağlantı](#))

Anket ([bağlantı](#))

Setting The
Standard for
Seafood

Göstergeler

Gösterge 2.4.1	UoC, genetik yapısı değiştirilmiş hayvanları stoklamayacaktır.
Gösterge 2.4.2	UoC, asgari olarak aşağıdakileri içeren İhtiyati Kaçış Önleme Tedbirleri uygulayacaktır: 1. Kültürdeki türlere, yaşam evrelerine ve çiftliğin faaliyet gösterdiği çevresel koşullara uygun muhafaza yapılarının kurulması, denetlenmesi ve bakımı, 2. kültür ünitelerinin dışında kaçak olup olmadığının düzenli olarak kontrol edilmesi ve bulunması halinde, yakalanan balıkların uzaklaştırılması, 3. UoC içindeki balık işleme ve taşıma süreçleri esnasında gerçekleştirilecek kaçış riskini azaltacak tedbirler.
Gösterge 2.4.3	UoC, EICAT Kategorisini ve türleri ve çiftliğin faaliyet gösterdiği bölge için ilgili Güven Seviyesini belirleyecektir (bkz. Ek 6 'da Tablo 1).
Gösterge 2.4.4	<i>Gösterge kapsamı: EICAT Kategorisi DD/MC/MN, MO, MR/MV olan çiftlikler</i> UoC, EICAT Kategorisi ile ilişkili Ek Şartları uygulayacaktır (2.4.7 ila 2.4.32 arasındaki ilişkili göstergeler Ek 6 Tablo 3, 4 ve 5'te bulunabilir.)

Göstergeler

Gösterge 2.4.4	<p><i>Gösterge kapsamı: EICAT Kategorisi DD/MC/MN, MO, MR/MV olan çiftlikler</i></p> <p>UoC, EICAT Kategorisi ile ilişkili Ek Şartları uygulayacaktır (2.4.7 ila 2.4.32 arasındaki ilişkili göstergeler Ek 6 Tablo 3, 4 ve 5'te bulunabilir.)</p>
Gösterge 2.4.5	<p><i>Gösterge kapsamı: EICAT Kategorisi MO, MR/MV</i></p> <p>Metrik kaçış limitlerinin aşılması üzerine, UoC, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (CAB) ve ASC'yi durum tespitinden sonraki 7 takvim günü içinde bilgilendirecektir.</p>
Gösterge 2.4.6 	<p>UoC, Toplam Kaçış Sayısını, ASC veri gönderme prosedürlerine uygun olarak yılda bir kez ASC'ye bildirecektir.</p>
Gösterge 2.4.33	<p>UoC, yalnızca açık kafes kültüründe üretilen somon smoltlarını stoklayacaktır ancak bunun için tedarikçi,</p> <ol style="list-style-type: none">1. yetiştirilmekte olan ile aynı türden yerli salmonidlerin bulunduğu bir bölgede faaliyet gösteriyor olmalı ve2. ASC Çiftlik Standardı sertifikasına sahip olmalıdır.

Tablo 3: Ek Gereksinimler: Veri Eksik (DD), Minimal Endişe (MC) veya Küçük (MN) risk.

Alan Riski:	Veri Eksik (DD)	Minimal Endişe (MC)*	Küçük (MN)*	Güvence yanıtı:
<p>Alan risk seviyesi Minimal/Küçük veya güven puanı <0,2 olan alan risk seviyesi Orta (risk olası kabul edilmemektedir). Ekolojik Bölge, Minimal/Küçük'ten daha yüksek bir doğrulanmış risk düzeyine sahipse bu, takip edilmelidir.</p> <p><u>Minimal/Küçük Kategori İstisnaları:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Etki Mekanizması Melezleme ise kısır/triploid stok yetiştiren UoC'ler Ek Gereksinimlerden muaf tutulur.• Kültür sisteminin, başarılı kaçışları (yani balıkların hayatta kalmasını) önlediğini gösterebilen UoC'ler Ek Şartlardan muaftır.				
Gösterge 2.4.7**	UoC, üretim döngüsü veya yıl başına (hangisi daha katı ise) aşağıda belirtilen Toplam Kaçış Sayısını ¹⁷¹ aşmamalıdır: <ul style="list-style-type: none">• Somon: 300 adet• Diğer balık türleri: %6			Uygunsuzlukların düzenli sınıflandırılması
Gösterge 2.4.8**	UoC'de aşağıdaki gibi tanımlanan Toplu Kaçış Olayı, altı yılda bir defadan fazla gerçekleşmeyecektir: <ul style="list-style-type: none">• Somon: >5000 adet• Diğer balık türleri: >%6 Toplam Kaçış Sayısı			

Tablo 3 devamı

Alan Riski:	Veri Eksik (DD)	Minimal Endişe (MC)*	Küçük (MN)*	Güvence yanıtı:
Gösterge 2.4.9**	UoC, üst yönetimin bir üyesi tarafından onaylanan, sahaya özel işleme ve muhafaza risk değerlendirmesini aşağıdakilere göre yapacaktır: <ul style="list-style-type: none">• Tablo 6'daki risk yönetimi matrisinin tüm adımlarının dahil edilmesi• Tablo 7'deki muhafazayı sağlayan tüm işleme adımlarının ve parametrelerinin dahil edilmesi			Uygunsuzlukların düzenli sınıflandırılması
Gösterge 2.4.10**	UoC, işleme hatalarından kaynaklanan kaçışları en aza indirmek için işleme prosedürleri konusunda ilgili tüm personeli eğitecektir.			
Gösterge 2.4.11**	UoC, işleme/muhafaza kazalarını ve ramak kala olayları kaydedecektir.			
Gösterge 2.4.12**	<i>Gösterge kapsamı: yalnızca tatlı su çipurası üreticileri</i> UoC tamamen erkek veya kısır balıklar yetiştirecektir.			

Tablo 4: Ek Gereksinimler:Orta (MO) risk.

Alan Riski:	Orta (MO)	Güvence yanıtı:
<p>*Alan riski düzeyi Orta veya güven puanı <0,2 olan Büyük alan riski düzeyi (riskin olası olmadığı kabul edilir). Ekolojik Bölge, Orta'dan daha yüksek bir doğrulanmış risk düzeyine sahipse bu, takip edilmelidir.</p> <p>**Orta Kategori İstisnaları:</p> <ul style="list-style-type: none">• Etki Mekanizması Melezleme ise kısır/triploid stok yetiştiren UoC'ler Ek Gereksinimlerden muaf tutulur.• Kültür sisteminin, başarılı kaçışları (yani balıkların hayatta kalmasını) önlediğini gösterebilen UoC'ler Ek Şartlardan muafır.		
Gösterge 2.4.13**	UoC, üretim döngüsü veya yıl başına (hangisi daha katı ise) aşağıda belirtilen Toplam Kaçış Sayısını ¹⁷² aşmamalıdır: <ul style="list-style-type: none">•Somon: 300 adet•Diğer balık türleri: %6	Varsayılan uygunsuzluk: <ul style="list-style-type: none">• Büyük NC;• Aynı veya birbirini izleyen sertifika döngüsü içinde tekrarlayan büyük NC'ler olması durumunda - sertifikanın geri alınması
Gösterge 2.4.14**	UoC'de aşağıdaki gibi tanımlanan Toplu Kaçış Olayı, dokuz yılda bir defadan fazla gerçekleşmeyecektir: <ul style="list-style-type: none">•Somon: >5000 adet•Diğer balık türleri: >%6 Toplam Kaçış Sayısı	

Tablo 4 devamı

Alan Riski:	Orta (MO)	Güvence yanıtı:
Gösterge 2.4.15**	UoC asgari %98 doğruluk ile sayım yapacaktır.	Varsayılan uygunsuzluk: <ul style="list-style-type: none">• Büyük NC
Gösterge 2.4.16**	UoC, üst yönetimin bir üyesi tarafından onaylanan, sahaya özel bir işleme ve muhafaza risk değerlendirmesi yapacak olup değerlendirme aşağıdakilere uygun olacaktır: <ul style="list-style-type: none">• Tablo 6'daki risk yönetimi matrisinin tüm adımlarının dahil edilmesi• Tablo 7'deki muhafazayı sağlayan tüm işleme adımlarının ve parametrelerinin dahil edilmesi	
Gösterge 2.4.17**	UoC aşağıdaki durumlar için tedbirler uygulayacaktır: <ul style="list-style-type: none">• Düşük olarak belirlenen riskler için önleyici tedbirler,• Orta veya Yüksek olarak belirlenen riskler için işleme sürecinin/muhafaza sisteminin değiştirilmesi ve• herhangi bir kaçış olayı için acil durum önlemleri.	
Gösterge 2.4.18**	UoC, risk değerlendirmesini (Gösterge 3.5.2) ve ilgili tedbirleri (Gösterge 3.5.3) aşağıdaki sıklıkta gözden geçirip gerektiğinde revize edecektir: <ul style="list-style-type: none">• Yeni bir çiftlik faaliyetine başlamadan önce,• Çalışanlardan gelen büyük sorunlara ilişkin geribildirimden (Gösterge 3.1.3, 3.12.1, 3.12.8),• Kazaların veya ramak kalan olayların ardından ve• yılda bir kez.	

Tablo 4 devamı

Alan Riski:	Orta (MO)	Güvence yanıtı:
Gösterge 2.4.19**	UoC, işleme hatalarından kaynaklanan kaçışları en aza indirmek için ilgili tüm personeli işleme prosedürleri konusunda eğitecektir.	Varsayılan uygunsuzluk: <ul style="list-style-type: none">• Büyük NC
Gösterge 2.4.20**	UoC, işleme/muhafaza kazalarını ve ramak kalan olayları kaydedecektir.	
Gösterge 2.4.21**	UoC, ticari olarak mümkün olduğu durumlarda tek cinsiyetli kültür kullanacaktır. Tatlı su çipurası üreticileri için UoC tamamen erkek veya kısır balıklar yetiştirecektir.	
Gösterge 2.4.22**	İlgili türler için UoC, kültür içinde yumurtlamayı önleyecektir.	

Tablo 5: Büyük (MR) veya Ağır (MV) risk olarak sınıflanan alanlarda tür üreten üreticiler için Ek Şartlar.

Alan Riski:	Büyük (MR)/Ağır (MV)	Güvence yanıtı:
<p>**Büyük/Ağır Kategori İstisnaları:</p> <ul style="list-style-type: none">•Etki Mekanizması Melezleme ise kısır/triploid stok yetiştiren UoC'ler Ek Gereksinimlerden muaf tutulur.•Kültür sisteminin, başarılı kaçışları (yani balıkların hayatta kalmasını) önlediğini gösterebilen UoC'ler Ek Şartlardan muafır.		
Gösterge 2.4.23**	UoC, üretim döngüsü veya yıl başına (hangisi daha katı ise) aşağıda belirtilen Toplam Kaçış Sayısını ¹⁷³ aşmayacaktır: <ul style="list-style-type: none">•Somon: 300 adet•Diğer balık türleri: %6	Varsayılan uygunsuzluk: <ul style="list-style-type: none">• Sertifikanın geri alınması

Tablo 5 devamı

Alan Riski:	Büyük (MR)/Ağır (MV)	Güvence yanıtı:
Gösterge 2.4.24**	UoC, asgari %98 doğruluk ile sayım yapacaktır.	Varsayılan uygunsuzluk: • Büyük NC
Gösterge 2.4.25**	UoC, üst yönetimin bir üyesi tarafından onaylanan, sahaya özel işleme ve muhafaza risk değerlendirmesini aşağıdakilere göre yapacaktır: •Tablo 6'daki risk yönetimi matrisinin tüm adımlarının dahil edilmesi •Tablo 7'deki muhafazayı sağlayan tüm işleme adımlarının ve parametrelerinin dahil edilmesi	
Gösterge 2.4.26**	UoC aşağıdaki durumlar için tedbirler uygulayacaktır: •Düşük olarak belirlenen riskler için önleyici tedbirler •Orta veya Yüksek olarak belirlenen riskler için işleme sürecinin/muhafaza sisteminin değiştirilmesi ve •herhangi bir kaçış olayı için acil durum önlemleri.	
Gösterge 2.4.27**	UoC, risk değerlendirmesini (Gösterge 3.5.2) ve ilgili tedbirleri (Gösterge 3.5.3) aşağıdaki sıklıkta gözden geçirip gerektiğinde revize edecektir: •Yeni bir çiftlik faaliyetine başlamadan önce, •Çalışanlardan gelen büyük sorunlara ilişkin geribildirimden ardından (Gösterge 3.1.3, 3.12.1, 3.12.8), •Kazaların veya ramak kalan olayların ardından ve •yılda bir kez.	

Tablo 5 devamı

Alan Riski:	Büyük (MR)/Ağır (MV)	Güvence yanıtı:
Gösterge 2.4.28**	UoC, işleme hatalarından kaynaklanan kaçışları en aza indirmek için ilgili tüm personeli işleme prosedürleri konusunda eğitecektir.	Varsayılan uygunsuzluk: <ul style="list-style-type: none">• Büyük NC
Gösterge 2.4.29**	UoC, işleme/muhafaza kazalarını ve ramak kalan olayları kaydedecektir.	
Gösterge 2.4.30**	UoC, ticari olarak mümkün olduğu durumlarda tek cinsiyetli kültür kullanacaktır. Tatlı su çipurası üreticileri için UoC tamamen erkek veya kısır balıklar yetiştirecektir.	
Gösterge 2.4.31**	İlgili türler için UoC, kültür içinde yumurtlamayı önleyecektir.	
Gösterge 2.4.32**	UoC, ASC Çiftlik Standardının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı yıl içinde, triploid veya başka bir şekilde kısır stok kullanacak ya da kaçışı önleyici sistemlerde üretim yapacaktır.	